

❖ पाठ : तीन

घनघस्याको उकालो काट्ता (नियात्रा/निबन्ध)

तारानाथ शर्मा

समीक्षा

(क) विषयवस्तु

- प्रस्तुत नियात्रा नेपालको सुदूरपश्चिमको बैतडी र डडेलधुराको सिमानामा पर्ने घनघस्या भन्ने ठाउँको विकट उकालो पार गर्ने क्रममा लेखकले अनुभव गरेका र भोगेका कुरालाई विषय बनाएर लेखिएको,
- २०२४ सालमा काम विशेषले महाकाली अञ्चल पुगेका नियात्राकार डडेलधुरा जाने क्रममा बैतडीको शाहीलेकको एक विद्यालयमा बास बसी बैतडीकै सतबाँझको लेक तथा पाटन हुँदै अघोरी गाड (खोला) तरेर अत्यन्त कष्टका साथ विकट घनघस्याको उकालो छिचोली डडेलधुराको पोखरामा पुगेर बास बसेसम्मको यात्राको वर्णन यस नियात्रामा पाइने,
- विकटताको पर्याय र संरक्षण तथा अभ्युदयको पर्खाइमा रहेको घनघस्यालाई बिम्ब बनाई यस नियात्रामा सुदूरपश्चिमको समग्र चित्र उतारिएको ।

(ख) विचार/भाव/सन्देश/जीवनदर्शन

- जीवन सुख र दुःखको एउटा नुटुङ्गिने यात्रा भएको र जीवनमा आइपर्ने जस्तोसुकै समस्याको पनि सामना गर्नुपर्ने,
- देशको विकास सीमित ठाउँमा मात्र भएको र कैयौँ दुर्गम ठाउँहरूलाई सिंहदरबारले नदेखेको कारण त्यहाँका मानिसहरू कष्टकर जीवन बाँच्न बाध्य भएका,
- हाम्रो देशमा पर्यटकलाई आकर्षित गर्ने रमणीय एवम् रोमाञ्चक स्थलहरू प्रशस्त रहेकाले त्यहाँसम्म पुग्ने सहज बाटाघाटा, यातायातको व्यवस्था, राम्रो खानपान र वासस्थानको व्यवस्था गरी आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटनको प्रवर्धन गर्नुपर्ने,
- भौगोलिक विकटतालाई विकासका माध्यमबाट सुगम बनाएर त्यस क्षेत्रको आर्थिक अवस्थामा सुधार गर्न सकिने विचार प्रस्तुत गरिएको,
- देशका हरेक ठाउँसँग जोडिँदा अपनत्व बढ्न गई नागरिकमा राष्ट्रप्रेमको भावना जागृत हुने,
- हरेक नागरिकमा राष्ट्रप्रेमको भावना हुनुपर्ने विचार प्रस्तुत गरिएको ।

(ग) शिल्पशैली

- बिम्बात्मक तथा प्रतीकात्मक अभिव्यक्ति
- प्रकृतिको मानवीकरण

नियात्राकार परिचय

- तारानाथ शर्मा (सं १९९१-२०७८) यात्राको विषयवस्तुमा आधारित निबन्ध/नियात्रा लेख्ने आत्मपरक निबन्धकार /नियात्राकारका रूपमा परिचित स्रष्टा हुनु,
- उनका नियात्रामा यात्राको रोमाञ्चकता, प्राकृतिक सुन्दरता एवम् यथार्थ परिवेशको चित्रण पाइने,
- उनका नियात्रामा राष्ट्रप्रेमको भावना ओतप्रोत भएर आएको पाइने ।

धन्यवाद !

समाप्त